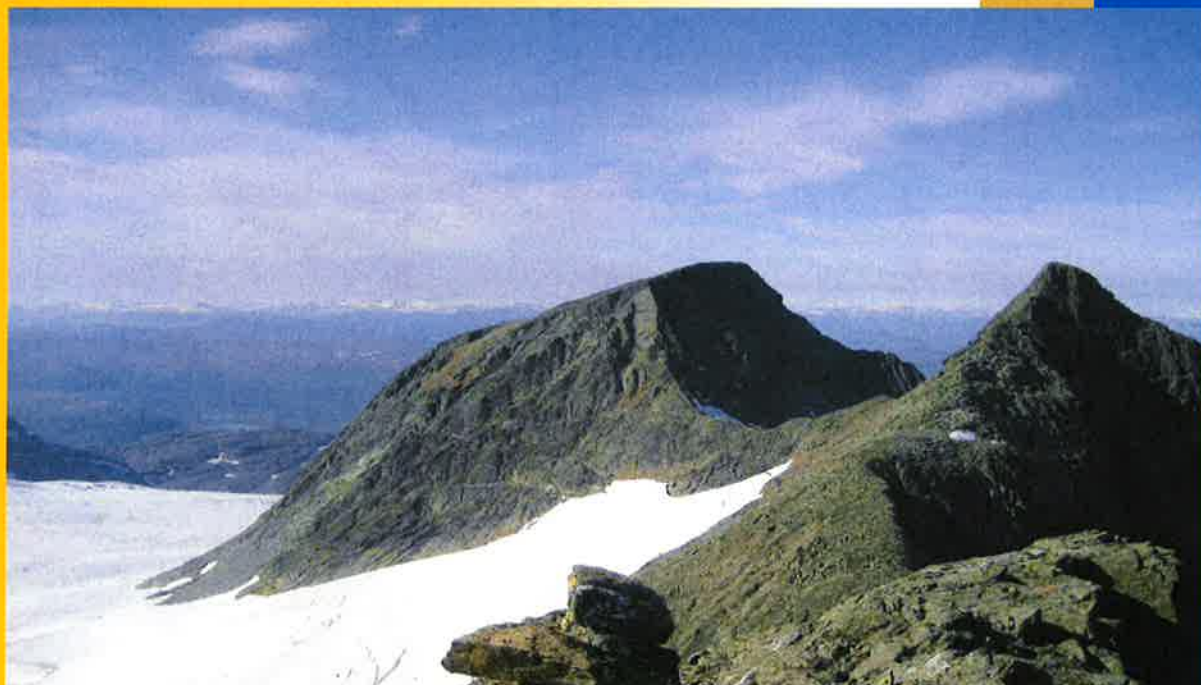

Årsmelding 2019

Hemnes kommune

Soloperglede mellom smul sjø og evig snø

INNHALDSFORTEGNELSE

INNHALDSFORTEGNELSE	1
FAKTA OG NØKKELTALL	2
RÅDMANNENS KOMMENTAR	3
ORDFØRERS KOMMENTAR	5
REGNSKAP	6
STABEN	13
INTERNKONTROLL / LIKESTILLING M.M.	15
SKOLENE	16
BARNEHAGENE	18
TEKNISKE TJENESTER	20
HELSE OG VELFERD	22
OMSØRGSTJENESTEN	23
ÅRSVERK	26
SYKEFRAVÆR	27
PLAN OG OPPFØLGING	28

FAKTA OG NØKKELTALL

Folketall
4 454 innbyggere

Endringer i befolkningen

Født
40 personer [per 2019]

Døde
46 personer [per 2019]

Nettrotflytting
13 personer [per 2018]

Vekst i befolkningen siste kvartal
-22 personer [per 4. kvartal 2019]

Forventet utvikling

Befolkning i 2030
4 402 innbyggere [per 2030]

Befolkning i 2040
4 311 innbyggere [per 2040]

Finansielle nøkkeltall

Kommunens lånegjeld per innbygger
103 647 kroner [per 2019]

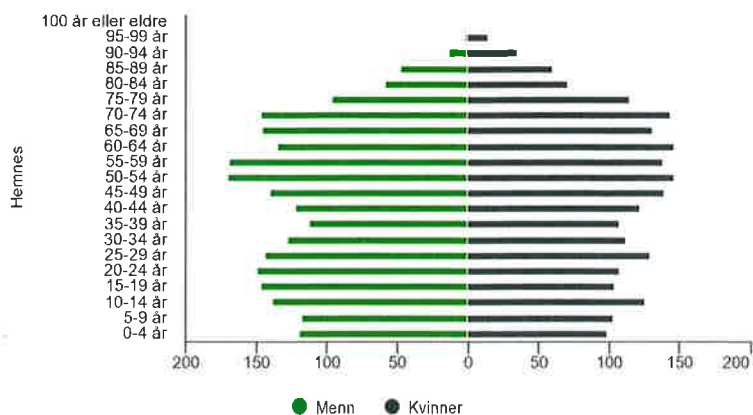

Kommunens driftsinntekter per innbygger
116 252 kroner [per 2019]

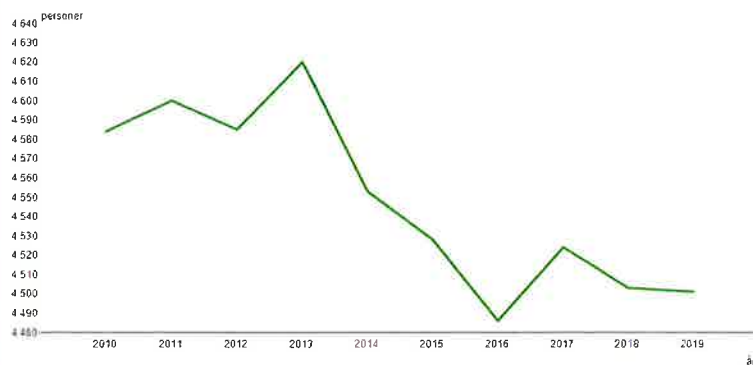

Kommunens driftsutgifter per innbygger
114 864 kroner [per 2019]

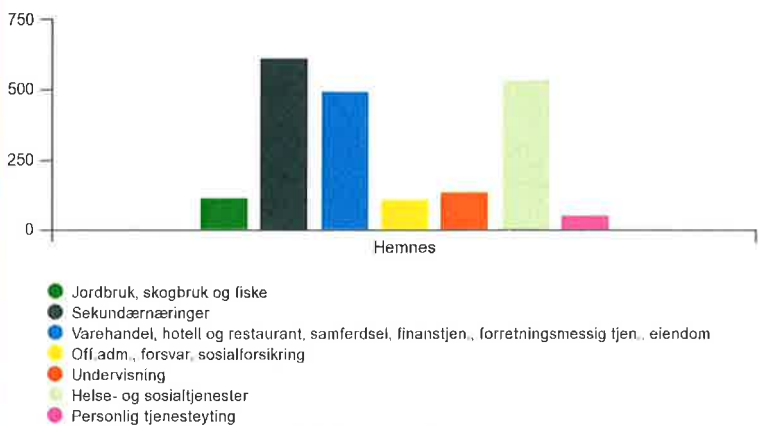
Aldersfordeling per 1. januar

06913 Befolkning og endringer, etter år Hemnes. Befolkning

Hva innbyggerne arbeider med

RÅDMANNENS KOMMENTAR

Innledning

Denne årsmeldingen, sammen med årsregnskapet, gir et godt bilde av aktivitet og status for året 2019. I min kommentar vil jeg trekke frem noen forhold:

God oppvekst i Hemnes

I 2018 ble prosjektet Ung i Hemnes etablert, blant annet for å følge opp Ungdata undersøkelsene. I løpet av høsten 2019 ble det startet et arbeid med et større prosjekt; «God oppvekst i Hemnes».. Hensikten var å koordinere tilgjengelige ressurser på en bedre måte opp mot kommuneplanens delmål 2; «I 2025 er Hemnes kjent som en kommune med ekstra gode oppvekstvilkår».

Omstilling og effektivisering

Kommunestyret har forventninger til at driften av Hemnes kommune effektiviseres. I løpet av 2019 er det gjennomført et reelt nedtak av årsverk på -16.81 mens netto endringer av årsverk fra 2018 var på -10.48. Forskjellen mellom reelt nedtak og netto endring er at reelt nedtak også innbefatter nye behov finansiert innenfor egne rammer.

Siden 2016 er netto endring årsverk -21.5. Det er ikke gjort beregning av reelt nedtak årsverk i perioden men tallene for 2019 viser at de vil være betydelig høyere.

Å effektivisere driften og samtidig opprettholde en forsvarlig drift er krevende. For å nå målene i økonomiplanen må alle enheter bidra. For å styrke arbeidet ble det i desember 2019 bestemt å lyse ut en prosjektstilling som skal bistå enhetene i omstillingsarbeidet.

Nærvær/ sykefravær vil være viktig i omstillingsarbeidet. Dette tema har i flere år vært høyt prioritert i Hemnes kommune. Det er utarbeidet en avtale mellom partene, Hemnesavtalen. Utviklingen i 2019 var negativ. Fraværet økte fra 8.7% i 2018 til 10.1% i 2019.

Fiberutbygging/ Villmarksnett.

I 2019 ble det søkt og innvilget midler til utbygging av strekningen Tustervatn med kr. 4.115.000 som medfinansiering. Villmarksnett hadde ved årsskiftet ca. 420 kunder mot 362 i 2018.

Rådmann Arund Eriksen

Budsjett -og økonomiplanprosess/ Årets regnskapsresultat

Økonomistyring og budsjettoppfølging startet på en spesiell måte i 2019. Etter at konsekvensene av kommunestyrets budsjettvedtak, desember 2018, ble synliggjort ønsket ordfører og kommunestyret å regulere årsbudsjettet allerede i januar 2019. Reguleringen var omfattende og skapte ro i organisasjonen. Dette innebar merarbeid for administrasjonen slik at det ikke var mulig å legge frem årsbudsjettet innen frist. Påbegynte omstillingsprosesser ble også forstyrret av disse prosessene.

I juni 2019 fastsatte kommunestyret mål som rådmannen skulle legge til grunn for sitt forslag til budsjett og økonomiplan.

Dette innebar at budsjett- og økonomiplanprosessen 2019 var preget av at kommunen var inne i en økonomisk krevende situasjon. Høyt fokus på effektivisering og omstilling.

Driftsregnskapet for 2019 er gjort opp med et regnskapsmessig mindreforbruk (overskudd) på ca. kr. 8.85 mill. kr. Investeringsregnskapet er avsluttet i balanse.

I 2019 har netto avsetning til disposisjonsfond vært ca. 9.5 mill. kr. Hvis kommunestyret også velger å avsette overskuddet fra 2019 til disposisjonsfond er kommunens soliditet vesentlig styrket.

RÅDMANNENS KOMMENTAR

Budsjett 2020, økonomiplan 2020-2023

Hemnes kommunes økonomiske situasjon er fortsatt krevende. Kommunen har et betydelig behov for omstilling for å kunne tilpasse løpende utgifter til løpende inntekter. Det er viktig å redusere avhengigheten av kraftinntekter for å sikre forsvarlig drift

Hemnes kommune har høy lånegjeld. Et mål i 2019 har vært å stabilisere og helst redusere denne. Netto lånegjeld er kommunens netto lånegjeld per innbygger er i 2019 redusert fra kr. 104.127 i 2018 til kr 103.138 i 2019. Netto lånegjeld i prosent av driftsinntekter er i 2019 redusert fra 96.2% til 94.7%.

Hemnes kommune er en kraftkommune og har av den grunn ekstra store frie inntekter. Kommunen opplever at kraftinntektene svinger kraftig fra år til år. Det blir en utfordring å unngå at disse svingningene direkte påvirker årlig tjenesteproduksjon.

Rettskraftige dommer og inngåtte forlik har gitt kommunen engangsinntekter som har bidratt til overskudd og balanse i regnskapet de siste år. En stor del av midlene er avsatt til fond og det kan bidra til et for positivt bilde av kommunens økonomiske situasjon

Årlige løpende driftsutgifter bør ikke finansieres av fond. Effektiv drift og optimal bruk av kommunens ressurser er viktig. For å oppnå gode løsninger kan det bli behov for å gjøre investeringer i ny teknologi.

Utfordringer

-Fortsatt egen kommune? Utfordringene beskrevet i og budsjett- og økonomiplanprosessen viser at det vil være nødvendig med kontinuerlig fokus på endring/forenkling og økonomistyring i årene som kommer.

-Kraft: Hemnes kommune er meget sårbar for prisvariasjoner i kraftmarkedet.

- Kommunestyrets bestilling til rådmannen er omstilling innenfor dagens struktur og tjenestenivå.

I tiden som kommer kan strukturtiltak og/ eller innføring av eiendomsskatt på boliger og fritidseiendommer være nødvendig for å opprettholde dagens tjenestenivå eller bestå som egen kommune på mellomlang og lang sikt.

Avsluttende kommentarer

Til slutt vil rådmannen takke alle for godt samarbeid i 2019.

ORDFØRERS KOMMENTAR

Etter en noe uheldig start på året i forbindelse med kommunestyrets budsjettbehandling, falt etterhvert brikkene på plass og en normal hverdag kunne begynne.

Diskusjonen rundt barnehagetilbudet i Korgen vakte stort engasjement. Etter flere utredninger kunne man i stor grad enes om et alternativ som forhåpentligvis vil vise seg å være vellykket.

Det er ikke til å komme utenom at den omfattende omstillingsprosessen kommunen befinner seg i har tatt mye tid og er viet stor oppmerksomhet.

Heldigvis ble det foreløpig ikke noe av de nye skattereglene for vannkraft, som regjeringens ekspertutvalg la fram.

Likevel er utfordringene store, og vi er langt fra ved veis ende; så langt er det mye som tyder på at vi er på rett vei! Dette skyldes nok i stor grad at de ansatte hele veien har bidratt på en positiv måte, slik at det har vært mulig å finne gode løsninger.

Derfor er det absolutt grunnlag for å berømme hele organisasjonen fra topp til bunn; fra rådmannen og hans stab til folket «på gulvet».

Omstillingsprosessen vil nok vare en tid; ja kanskje bør den finne sted hele tiden og aldri ta slutt? Kanskje bør vi børste litt støv av et gammelt slagord: «Hemnes i stadig utvikling». Ja, kanskje noen hver av oss kunne ha godt av en omstillingsprosess, av og til?

Å unnlate å nevne det enorme engasjementet som utvises på dugnadsfronten i Hemnes, ville være en stor synd.

På hvert eneste tettsted finnes det så vel enkeltpersoner som diverse lag og foreninger som gir av sin fritid til fellesskapets beste.

Det er en viktig oppgave for politikerne å tilrettelegge, slik at frivilligheten fortsatt får anledning til å blomstre.

Sist, men ikke minst, vil jeg takke alle samarbeidspartnere, politikere så vel som de ansatte, for stor velvilje når det gjelder å finne konstruktive løsninger i problemstillinger som i utgangspunktet kan se vanskelige ut!

Ordfører Pål Asphaug

REGNSKAP

Skatteinntekter

Skatteoppkreveren i Hemnes innfordret kr 359,7 mill. i skatt og arbeidsavgift i 2019 mot kr 353,7 i 2018. Hemnes kommunes andel av skatteinntektene for 2019 er kr 131,4 hvorav naturressursskatt utgjør kr 32,4 mill. Tilsvarende for 2018 var kommunens andel av skatteinntektene kr 131,1 mill. og naturressursskatten 31,1 mill. Skatt på formue og inntekt til kommunen økte med 0,2% fra 2018 til 2019.

Årets resultat, drift

Driftsregnskapet for 2019 er gjort opp med et regnskapsmessig mindreforbruk (overskudd) på kr 8 845 455.

Netto driftsresultat for 2019 er kr 12 mill. Det er 2,4 % av sum driftsinntekter. Tilsvarende var netto driftsresultat i 2017 -kr 13,5 mill. eller -2,7 % av sum driftsinntekter og i 2018 -kr 5,5 mill. eller -1,1% av sum driftsinntekter for 2018.

Kommunen har som mål for økonomiplanperioden at netto driftsresultat skal utgjøre 1 % av sum driftsinntekter. For 2019 utgjør denne målsetningen et netto driftsresultat på kr 5 mill.

Netto avsetning til disposisjonsfond (bruk av fond minus avsatt til fond) i driftsregnskap for 2019 er i tråd med budsjett kr 9 492 206.

Netto bruk av bundne driftsfond i 2019 var kr 5,3 mill. mot kr 3,6 mill. i 2018. Sum driftsinntekter i 2019 er kr 506,3 mill. mot kr 487,2 mill. i 2018.

Driftsresultatet for Hemnes kommune er forbedret med kr 7,8 mill. fra 2018 hvor regnskap ble avlagt med overskudd kr 1,028 mill. I resultatet for 2018 inngår også bruk av tidligere års overskudd.

Årets resultat, investering

Investeringsregnskapet er avsluttet i balanse.

Det er budsjettert med kr 59 mill. til investeringer i 2019 mens utgiftene ble kr 22,6 mill.

Opprinnelig budsjett 2019 til investering var kr 24,4 mill. og det ble i løpet av året overført (rebudsjettert) ubrukte bevilgninger fra 2018 på kr 34,6 mill.

Avviket mellom samlet bevilgning til investeringer og regnskapsførte utgifter til investering 2019 utgjør kr 36,4 mill. og skyldes i hovedsak manglende kapasitet som følge sykefravær og oppsigelse i enhet for tekniske tjenester (TEK).

Investeringsutgifter aktivert i kommunens balanse utgjør kr 22,6 mill. mens anleggsmidler er avskrevet med kr 29,1 mill.

I tillegg til egne investeringer er det over investeringsregnskapet utbetalt kr 8,9 mill. i Startlån (Husbanklån formidlet av kommunen) mot kr 5,9 mill. i 2018. Mottatt avdrag fra låntakere av Startlån er 1,7 mill. Kommunen har betalt kr 1 mill. i ordinære avdrag lån tatt opp i Husbanken til videreutlån og kr 2,9 mill. i ekstraordinære avdrag finansiert av tidligere års avsetninger av mottatte avdrag. Det er i 2019 avsatt kr 0,66 mill. til bundet investeringsfond. Disse midlene må senere brukes til nedbetaling av formidlingslån.

Kommunen har i 2019 solgt Aspmoen 20 og Olsenhågen for til sammen kr 4 mill.

Kommunen har også mottatt kr 1,57 mill. i avdrag på ansvarlig lån fra Helgelandkraft AS. Ved utgangen av året er utgjør ansvarlig lån Helgelandskraft III kr 11 mill. Helgelandkraft AS vil ha nedbetalt lånet i løpet av 2027.

Fond

Ved årets slutt er samlede driftsfond på kr 67,3 mill. fordelt mellom disposisjonsfond kr 35,1 mill. og bundne driftsfond 32,2 mill. Det er avsatt kr 11,1 mill. og brukt kr 1,7 mill. fra disposisjonsfond. Begge deler er i henhold til politiske vedtak. Det er avsatt kr 19,5 mill. og brukt kr 14,2 mill. av bundne driftsfond. Bruk av bundne fond er fastsatt av lov, forskrift og avtaler som f.eks. for selvkost, konsesjonsavgift, gaver, øremerket til kurs og kompetanse.

Gjeld

Kommunens samlede langsiktig gjeld pr. 31.12.2019 er kr 1 354 mill. hvorav pensjonsforpliktelsene utgjør kr 809,9 mill.

Av samlet lånegjeld på kr 544,9 mill. er kr 33,6 mill. tatt opp til videre utlån (Startlån). Resterende, kr 511,4 er lån til finansiering av egne investeringer.

Av lån til egne investeringer utgjør lån som belaster driften ca. kr 362,9 mill. (71%) og kr 148,4 mill. (29%) lån som ikke belaster driften (selvkost).

Lån per innbygger utgjør kr 121 754 mot kr 120 012 ved utgangen av forrige år. Netto lånegjeld er kommunens lån fratrukket utlån og ubrukte lånemidler. Netto lånegjeld per innbygger er i 2019 redusert fra kr 104 127 i 2018 til kr 103 138. Netto lånegjeld i prosent av driftsinntekter er i 2019 redusert fra 96,2% til 94,7%.

REGNSKAP

Avvik mellom budsjett og regnskap

Regnskapsskjema 1A viser hvor store inntekter kommunen har til finansiering av netto driftsutgifter som vist i regnskapsskjema 1B.

Regnskapsskjema 1B fordelt		
Resultat i enhetene	11 195	Mindre utg.
hvorav pensjon	5 230	Mindre utg.
Resultat eks pensjon	5 965	Mindre utg.

Enhetenes regnskapsførte utgifter er kr 11,2 mill. lavere enn budsjettet. Pensjonspremien som er belastet regnskap ble kr 5,2 mill. lavere enn budsjettet. Dersom pensjonsutgiften hadde blitt som forventet ville samlet resultat målt mot budsjett for enhetene blitt kr 5,9 mill.

Resultatforklaring		
Mindre innt.	-5 337	Premieavvik
Merinntekt	3 027	R. skjema 1A
Mindre utgift	11 195	R. skjema 1B
Mindreforbruk	8 845	Overskudd

Avvik mellom budsjett og regnskap i regnskapsskjema 1A – til fordeling er listet i tabellen under.

R. skjema 1A	Beløp	Avvik
Kalk. poster	-4 688	Mindre inntekt
Tapsavsetning	-219	Mer utgift
Juridisk bistand	129	Mindre utgift
Kraftkjøp	2 646	Mindre utgift
Eiendomsskatt	-436	Mer utgift
Skatt	-1 101	Mindre inntekt
Rammetilskudd	5 487	Mer inntekt
Rente lån	547	Mindre utgift
Rentekomp	103	Mer inntekt
Rente innskudd	614	Merinntekt
Resultat	-8 845	Overskudd
Fond	-55	Mindre inntekt
Sum	3 027	Merinntekt

Avskrivninger og kalkulatoriske renter er mindre enn budsjettet. Kalkulatoriske poster blir både utgiftsført og inntektsført med samme beløp men i forskjellige kapitler i regnskapet.

Etter gjennomgang og vurdering av utestående faktura utgiftsføres tap på krav. Det er ikke budsjettet med tap på krav.

Mindre utgifter til juridisk bistand ifm. Terrasaken.

Konsesjonskraft selges til fastpris som for 2019 var kr 350,02/Mwh. Kraften kjøpes til blanding av selvkost og OED pris pluss innmatingsavgifter.

Regnskap for de 4 siste år viser følgende utvikling i kjøpspris/Mwh:

Mwh	2016	2017	2018	2019
Volum	94000	102100	96700	91900
Kjøp	171,4	199,4	203,4	182,0

Prisen på kjøp av konsesjonskraft i 2019 ble kr 2,6 mill. lavere enn budsjettet.

Utgifter til ekstern bistand til taksering av Statnett sine linjer/overføringsanlegg.

Skatteinntektene i Hemnes kommune ble kr 1,1 mill. mindre enn forutsatt i statsbudsjettet for 2019 og kommunens budsjett. Skatteinngangen i landet økte imidlertid med ca. kr 8 mrd. utover forventning i 2019. Over inntektssystemet blir kommuner med skatteinntekter under landsgjennomsnittet delvis kompensert via rammeoverføring (ca. 60% av differansen mellom egen skatteinngang og landsgjennomsnitt). Skatt på formue og inntekt i Hemnes utgjør nå ca. 91,4% av lands-gjennomsnittet. Kommunen er kompensert for skatteveksten i landet og rammetilskuddet ble derfor kr 5,4 mill. høyere enn budsjett. I sum ble skatt inntekt og rammetilskudd kr 4,3 mill. mer enn budsjett.

Renten på flytende lån økte i 2019 fra 1,85% til 2,4%. Renteutgifter var budsjettet med gjennomsnittlig forventet økning av rentesats over året men utgiften ble kr 0,5 mill. mindre enn stipulert.

Rentekompensasjon for omsorgsboliger, psykiatriboliger og sykehjem budsjetteres iht. oppgave fra Husbanken. Inntekten ble 0,1 mill. høyere enn anslått.

Kommunens samlede bankinnskudd økte i løpet av året med kr 8 mill. Gjennomsnittlig innskuddsrente i 2019 var 1,85%. Renteinntekten ble kr 0,6 mill. mer enn budsjett.

Regnskap er avlagt med kr 8,845 mill. i mindreforbruk.

Avsetning til og bruk av bundne fond i forhold til faktiske utgifter og inntekter.

I 2019 er det inngått rettsforlik mellom Terra kommunene og AIG om erstatningsbeløp (styreansvarsforsikring). Hemnes kommunes andel av erstatningen er kr 6,8 mill. Inntekten er i tråd med regulert budsjett.

REGNSKAP

Pensjonspremie, premieavvik og amortisering av tidligere års premieavvik er budsjetteres med bakgrunn i aktuaroppgaver fra pensjonsleverandør. Differansen mellom pensjonspremien og netto pensjonskostnad er oftest positiv og blir inntektsført. I 2019 ble premieavviket korrigert for amortisering av tidligere premieavvik kr 5,3 mill. lavere enn budsjettert.

Politikk

Hele tusen	B2019	B2019R	R2019	Avvik
Nto utg	4581	4818	4421	397

Mindre utgifter til møtegodtgjørelser og tapt arbeidsfortjeneste i forbindelse med politiske møter, eldrerådet og valg og revisjonstjenester. Representantskap i Komrevnord IKS tilbakeført kr 3 mill. til eierne i 2019. For Hemnes kommune utgjør dette kr 51 000. Utgift til regnskapsføring HKFR budsjett i kapittel 109 Politikk, kontroll og revisjon mens utgift ført i kapittel 114 Kirke og trossamfunn.

Kirke og trossamfunn

Hele tusen	B2019	B2019R	R2019	Avvik
Nto utg	3750	3927	4148	-221

Utgift til regnskapsføring HKFR er budsjettert i kapittel 109 Politikk, kontroll og revisjon mens utgift belastet i kapittel 114 Kirke og tro. Utbetalt tilskudd til andre trossamfunn ble kr 23 000 mer enn budsjettert.

Næring

Hele tusen	B2019	B2019R	R2019	Avvik
Nto utg	3141	3122	3068	54

Budsjettert tilskudd til Helgeland museum som følge av en feil overført til Kapittel 114 næring men utgift fortsatt er belastet kapittel 116 Ungdom og kultur.

Fellesoppgaver

Hele tusen	B2019	B2019R	R2019	Avvik
Nto utg	28821	27746	21984	5762

IKT utgifter er kr 2,2 mill. lavere enn budsjettert. Det er mindre aktivitet bl.a. fordi skyløsninger er utsatt slik at utgifter til konsulent og lisenser m.m. ble mindre. Sykefravær i avdelingen store deler av året uten leie av vikar bidrar også til netto mindreforbruk. Positivt avvik for PSB-prosjektet (Pleie, Sosial, Barnevern) hvor kommunen drifter servere for flere. Ubrukt lønnsreserve utgjør kr 2,1 mill.

Servicekontor har ikke hatt kapasitet til gjennomføring av ny arkivplan som følge av reduksjon i årsverk og innfasing av andre administrative prosjekt (svar ut/svar inn og skjemapakker). Refusjon sykelønn uten bruk av vikar bidrar til positivt avvik. Mindre utgifter kr 271 000.

Mindre utgifter kr 1 mill. til markedsføring, annonsering, opplæring/kurs, forebyggende arbeid mfl. på personalområdet.

Ungdom og kultur

Hele tusen	B2019	B2019R	R2019	Avvik
Nto utg	2764	2696	3248	-552

Budsjett tilskudd Helgeland museum, kr 391 000, ved en feil overført til Kapittel 114 Næring. Hemnesberget. Kommunal egenandel tippemiddelstøtte klubbhus Bleikvasslia IL ikke budsjett kr 200 000. Flere mindre avvik på andre poster.

Fra Barne, Ungdoms og Familie Direktoratet (BUFDIR) mottar Hemnes kommune i 2109 kr 1 mill. til Bedre Tverrfaglig Innsats (BTI modell) som er avsatt til bundet driftsfond.

Skolene

Hele tusen	B2019	B2019R	R2019	Avvik
Nto utg	68269	67047	66891	156

Avvik på flere inntekts og utgiftsposter men samlet i praksis i balanse mellom budsjett og regnskap.

Barnehagene

Hele tusen	B2019	B2019R	R2019	Avvik
Nto utg	39099	39305	38162	1143

Enhet barnehage hadde budsjett ramme etter endring i 2019 på kr 39 304 000.- Dette er en økning fra 2018 som skyldes bl.a. økning i bemanning Bjerka barnehage fra 01.01.19. for å gi alle barn på venteliste et tilbud om barnehageplass, samt økt kommunalt tilskudd til privat barnehage. Regnskapsavslutningen tilsa at enhet barnehage hadde et positivt avvik i forhold til budsjettet på kr 1 143 000,- Spesifisert i forhold til budsjetterte drifts-utgifter hadde enheten et negativt avvik på kr - 3 599 000,- Dette avviket skyldes høyt sykefravær og økte utgifter i forbindelse med inn leie av vikarer, samt at enheten har hatt til sammen 5 ansatte ute i svangerskapspermisjon. På inntektssiden hadde enheten et positivt avvik på kr 4 751 000,- Dette avviket skyldes i hovedsak økt inntekt i form av sykelønnsrefusjon og svangerskapsrefusjon for de som har vært ute i

REGNSKAP

permisjon. Grunnen til at overskuddet blir så høyt sammenlignet med utgiftene, er at barnehagene vurderer i hvert enkelt tilfelle behov for vikarer ved sykefravær. I tillegg så har vi hatt sykefravær i gruppen ped. ledere og styrere, og i disse tilfellene vil vikarene som blir innleid ha lavere lønn enn hva vi får i refusjon.

Teknisk

Hele tusen	B2019	B2019R	R2019	Avvik
Nto utg	45074	40326	37289	3037

Mindre avskrivninger og kalkulatoriske renter gjør at resultatet til TEK fremstår som bedre enn det er. Avskrivning og kalkulatoriske renter blir både utgiftsført og inntektsført med samme beløp men i forskjellige kapitler i regnskapet slik at det ikke påvirker kommunens resultat (nullsum).

Korrigert for avskrivninger og kalkulatoriske renter har TEK underskudd på kr 2,1 mill. Hovedårsakene til dette er merforbruk på institusjoner. Bakgrunnen for dette er økt innleie av firma på grunn av lav bemanning, dyr søppelhåndtering på grunn av smitteavfall og høye driftsutgifter. På skoler har TEK hatt store utgifter på etterslep av internkontroll på el-anlegg og vedlikeholdskostnader.

Helse og velferd

Hele tusen	B2019	B2019R	R2019	Avvik
Nto utg	48337	49127	50688	-1561

Merforbruket i 2019 skyldes blant annet en etterberegning av kostnader knyttet til legevaktordningen kr. 1 108 000 mer enn budsjettet.. Netto utgifter for legevakta har i 2019 økt 18,8 prosent.

I tillegg har NAV hatt et merforbruk på kr. 851 000. Året startet med 116 mottakere av sosialhjelp og endte med 168, en økning med 52 brukere. Hemnes kommune overførte

kr. 410 000 til Vefsn kommune for samarbeid rundt kommunepsykolog, i tillegg ble samme utgift stipulert og belastet regnskap slik at resultatet ble negativt fordoblet (820 000). Ettersom Vefsn ikke har levert tjenesten vil Hemnes kreve beløpet tilbake i 2020 (410 000). Rus- og psykiatritjenesten har hatt økte utgifter på grunn av kjøp av tjenester fra private. Det er et merforbruk på begge legekantorene som følge av innleie av legevikarer, det er i stor grad innleie fra vikarbyråer som er et dyrt alternativ. Premieavviket på pensjon og vakante stillinger, familieveileder, koordinerende enhet og kommunepsykolog er med på å balansere det negative resultatet.

Omsorg

Hele tusen	B2019	B2019R	R2019	Avvik
Nto utg	118292	118955	115915	3040

Omsorgsenheten har et mindreforbruk på pensjon på 3,1 mill. Det betyr at driften av enheten gikk i balanse i 2019. Tilskudd for ressurskrevende brukere ble ca. 2 mill. mindre enn budsjettet, noe som skyldes både bortfall av brukere i målgruppen og reduksjon i ordningen (statsbudsjettet). Det statlige lønnsoppgjøret førte til økning i helgetillegget for turnusarbeidere, noe som utgjorde en økning i lønnsutgiftene tilsvarende ca. kr 1 mill. i omsorgstjenesten årlig.

Store deler av året hadde enheten en avdelingslederstilling ledig. 1 årsverk i stab ble holdt vakant hele året. Heltidsarbeidet, nedbemanning og nøysomhet i forhold til innkjøp har bidratt til det endelige resultatet. Den største nedbemanningen i 2019 er knyttet til en demensavdeling. Det meste av kurs- og utdanningsvirksomhet finansieres av tilskudd. Tjenesten fikk også tilskudd fra Fylkesmannen til ungdomsbere i ferieavviklingen. Arbeidet med velferdsteknologi og prosjekt Heltid for fremtiden er også delvis tilskuddsfinansiert.

Villmarksnett

Hele tusen	B2019	B2019R	R2019	Avvik
Nto utg	46	0	60	-60

Mindre inntekter, leie og oppkobling, til sammen kr 172 000. Det ble mindre utleie av «mørk fiber» enn forventet. Leiekontrakt er imidlertid inngått fra 01.01.2020. Samlet er driftsutgifter er kr 52 000 mindre enn budsjett. Resultat fordeles 50/50 mellom Hemnes kommune og Hattfjelldal kommune. Refusjon fra Hattfjelldal utgjør kr 59 794.

REGNSKAP

Kraftinntekter

For Hemnes kommune er kraftinntektene betydelige og gir muligheter til å opprettholde høyere driftsutgifter. Netto utgifter til drift av enhetene i 2019 ble kr 345,8 mill. hvorav kr 63,8 mill. er finansiert av kraftinntekter.

Tekst	2016	2017	2018	2019
Finansiert av kraft	21%	22%	18%	18%

Med kraftinntektene menes her eiendomsskatt på kraftverk, konsesjonskraftsalg, konsesjonsavgift og utbytte fra Helgelandkraft.

I tillegg mottar kommunen årlig mellom kr 29 og 32 mill. i naturressursskatt. Naturressursskattet utgjør 1,1 øre Kwh til kommunene, er kommunens andel av grunnrenten og er en del av skatt på formues og inngår i beregningsgrunnlaget for rammeoverføring. Naturressursskatten i 2019 er kr 32,4 mill.

Kraftinntektene vil svinge med kraftprisen og alminnelig forbruk av kraft i kommunen (konsesjonskraft). Selvkostpris og OED prisen på kraft varierer også og avgjør hvor mye kommunen må betale for konsesjonskraften som selges. Kommunen er stor forbruker av strøm i egen produksjon og spotprisen på kraft har derfor også betydning for kommunens egne driftsutgifter.

For å unngå at svingninger i kraftprisen direkte og umiddelbart påvirker driften bør det vurderes å bruke fond til utjevning årlige variasjoner i kraftinntekter. Kommunens disposisjonsfond er nå av en størrelse som gjøre det mulig. En del av årlige kraftinntekter bør ikke brukes til finansiering av løpende drift men enten avsettes til fond, delfinansiere investeringer eller brukes i prosjekt (tiltak som er tidsbegrenset).

REGNSKAP

Nøkkeltall (x1000)	2016	2017	2018	2019
Driftsinntekter pr innbygger	107	110	108	113
Skatteinntekt pr innbygger	27	28	29	29
Rammetilskudd pr innbygger	34	34	36	37
Kraftinntekter pr innbygger [1])	15	14	12	15
Driftsutgifter pr innbygger	108	114	114	112
Investering pr innbygger	11	12	8	7
Gjeld pr innbygger	109	114	120	122
Netto gjeld per innbygger [2]	99	103	104	103
Antall innbyggere	4,528	4,531	4,503	4,476

[1] Inklusive naturressursskatt

[2] Gjeld fratrukket totale utlån og ubrukte lånemidler

Driftsinntekter (x1000)	2016	2017	2018	2019
Brukerbetaling	18,011	18,044	19,111	19,238
Andre salgs og leieinntekter	51,588	59,703	58,497	67,593
Overføring m/krav til motytelse	53,115	59,216	48,368	54,281
Rammetilskudd	152,276	155,609	160,758	166,153
Andre statlig overføring	15,496	20,559	16,762	13,945
Andre overføring	643	125	684	664
Skatt på formue og inntekt	121,742	124,876	131,134	131,414
Eiendomsskatt	59,835	49,946	41,310	42,392
Andre direkte og indirekte skatter	10,204	10,204	10,566	10,629
	482,910	498,282	487,190	506,310

Driftsutgifter (x1000)	2016	2017	2018	2019
Lønn	275,062	281,899	280,276	280,866
Sosiale utgifter	47,761	47,606	50,217	49,181
Kjøp som inngår i tjenesteproduksjon	69,663	81,145	68,718	68,421
Kjøp som erstatter tjenesteproduksjon	28,275	27,501	25,677	26,549
Overføring	47,125	54,320	56,594	49,172
Avskrivninger	25,714	28,050	32,518	29,166
Fordelte utgifter	-3,877	-4,173	-2,563	-2,838
	489,723	516,348	511,437	500,517

Arbeidskapital (x1000)	2016	2017	2018	2019
Omløpsmidler	163,974	152,344	162,981	179,772
Kortsiktig gjeld	-62,236	-66,252	-66,118	-66,696
Arbeidskapital	101,738	86,092	96,863	113,076
Endring	5,709	-15,646	10,771	16,213

REGNSKAP

Grunnlikviditet (x1000)	2016	2017	2018	2019
Omløpsmidler	163,974	152,344	162,981	179,772
Korrigert for premieavvik	-26,570	-29,395	-31,390	-38,011
Fond (eksklusive disposisjonsfond)	-47,228	-47,228	-41,157	-34,745
Ubrukte lånemidler	-8,908	-10,903	-33,798	-39,686
Kortsiktig gjeld	-62,236	-66,252	-66,118	-66,696
Grunnlikviditet	19,032	-1,434	-9,482	634

Nøkkeltall	2016	2017	2018	2019
Likviditetsgrad 1	1.52	1.29	1.54	1.73
Likviditetsgrad 2	2.63	2.30	2.47	2.70
Resultatdekningsgrad	39.2 %	35.8 %	35.8 %	36.8 %
Skatte/rammetilskuddsgrad	56.0 %	54.3 %	57.1 %	59.5 %
Resultatgrad	-1.8 %	-3.6 %	-5.0 %	1.1 %
Nettoresultatgrad	0.8 %	-2.7 %	-1.1 %	2.4 %

Likviditet er mål på kommunens løpende betalingsevne og defineres som omløpsmidler minus kortsiktig gjeld.

En del av omløpsmidlene er øremerket og kan derfor ikke brukes fritt.

Omløpsmidler fratrukket øremerkede midler kalles grunnlikviditet. Negativ grunnlikviditet innebærer at kommune ikke vil ha midler til å innfri alle øremerkede midler, mens positiv grunnlikviditet betyr at kommunen kan innfri alle øremerkede midler.

Likviditetsgrad 1 viser i hvilken grad kommunen evner å finansiere sine kortsiktige gjeldsforpliktelser, og bør være større enn 1.

Likviditetsgrad 2 viser forholdet mellom sum omløpsmidler og kortsiktig gjeld, og bør være større enn 2 for at kommunens likviditet skal være god.

Resultatdekningsgrad viser hvor stor del av driftsutgiftene som dekkes av skatteinntekter. Desto lavere skattedekningsgrad desto større avhengighet av andre inntekter.

Skatte- / rammetilskuddsgrad viser hvor stor del av driftsutgiftene som dekkes av skatteinntekter og rammetilskudd. Desto lavere skatte / rammetilskuddsgrad desto større avhengighet av andre inntekter.

Resultatgrad viser hvor mye som er disponibelt til å dekke annet enn sektorens driftsutgifter. Resultatgraden må være positiv. Negativ resultatgrad betyr at økonomien er i alvorlig ubalanse fordi kommunen bruker av arbeidskapitalen for å dekke løpende utgifter.

Netto resultatgrad forteller hvor stor del av driftsinntektene som kan benyttes til finansiering av investeringer og avsetninger. Dersom den er negativ har kommunen ikke økonomisk evne til hel eller delvis finansiering av investeringer eller bæreevne til å driftsfinansiere avsetninger.

Generelt

Stab og sentraladministrasjonen er på mange måter «navet» i kommunen. Dette navet knytter kommunen sammen, både internt og ut mot befolkningen. Noen oppgaver er lovpålagte, mens andre er nødvendige for å kunne drifte kommunen, kommunisere med innbyggerne og legge til rette for de folkevalgte.

Dette er oppgaver som regnskap, lønn, personal, IKT, servicetorg, sentralbord, utvalgssekretariat, post, arkiv, beredskap, personvern og støtte til enhetene i innkjøp, internkontroll, eierskap mm.

Omstilling og effektivisering

I 2018 og 2019 ble det gjennomført endringer og nedbemanning i staben. Dette som følge av nedtak i vedtatt budsjett. Omstillingen medførte også at antall avdelinger ble redusert fra syv til tre. Målet var å ta ned budsjett, redusere antall stillinger, og samtidig levere tjenestene mer effektivt enn tidligere.

Nedtaket ble gjennomført uten oppsigelser, men ved hjelp av omplassering til andre avdelinger, enheter og naturlig avgang. Dette arbeidet ble gjennomført i tett samarbeid med de ansatte, og deres organisasjoner.

Ved utgangen av 2019 erfarer vi at vi nå er nede på en kritisk lav bemanning på enkelte områder i sentraladministrasjonen. Dette er spesielt på lønn og økonomi. Det skal svært lite til før vi ikke er i stand til å levere pålagte tjenester. Rådmannen har tatt initiativ til å se på mulig samarbeid med nabokommuner, for om mulig redusere denne risikoen. Dette må følges opp i 2020.

Internkontroll, beredskap, innkjøp

I 2019 ble det lyst ut og besatt en stilling som vil ha hovedansvar for internkontroll, beredskap, innkjøp mv. Denne funksjonen skal følge opp enhetene og organisasjonen slik at de ulike systemene kommer på plass, og kan brukes som forutsatt.

Ung i Hemnes

Prosjektet «Ung i Hemnes» ble videreført i 2019. I tillegg til sekretariatsressursen til Ungdomsrådet ble det også tilsatt ekstraressurser for å følge opp prosjektet. Dette var prosjektmidler som ble tildelt fra rusmiddeldirektoratet.

Ungdomsrådet / Ung i Hemnes gjennomførte en større fritidsmesse i januar. Her fikk frivillige lag og organisasjoner mulighet til å presentere hvilke tilbud de har for barn og unge. Arrangementet var et samarbeidsprosjekt med Frivilligsentralen. For andre år

på rad var det et større rusfritt arrangement på 16. mai – målgruppen var alle fra 8. klasse opp til 18 år. Arrangementet var i samarbeid med ungdomsklubbene. I november var det en større Fokusdag med selvmord som tema. Alle ungdomsskoleelevene i kommunen deltok. «Helsesista» (Tale Maria Krohn Engvik) deltok. Arrangementet var i samarbeid med LEVE Hemnes. På kvelden var det et større åpent arrangement, med selvmord som tema.

Ungdomsrådet arbeidet målrettet med de tre fokusområdene; fritid, rus og psykisk helse, hele 2019.

God oppvekst

I løpet av høsten startet arbeidet med å etablere et større prosjekt som fikk navnet «God oppvekst i Hemnes». Hensikten med dette var å få koordinere tilgjengelige ressurser for å oppnå delmål 2 i kommuneplanens samfunnsdel: «I 2025 er Hemnes kjent som en kommune med ekstra gode oppvekstvilkår.»

Kultur

Kapasitet og saksbehandlerressurser på kulturområdet har vært svært begrenset de senere årene. Oppgavene er forsøkt løst av bygdeutvikler og personalsjef.

Kulturmidlene ble lyst ut i 2019 og søknadene ble behandlet i OKU i august. Tiltaksplan frivillighet 2019-2020 var oppe som sak i KST i juni. Kulturprisen 2019 ble gitt til Otto Jonny Derås for sin innsats i det frivillige kulturlivet og ble overrakt under Park Rock i Svartebukta. Prisen var en akvarell malt av Hilde Strand, samt 5.000 kroner. Bodø ble valgt til Europeisk Kulturhovedstad 2024, og bygdeutvikler har deltatt på flere av møtene i forkant av søknaden.

Hemnes kommune har i 2019 jobbet med Kulturminneplan og folkehelseiltak, bl.a. Trimpoeng, som har vist seg å være et populært tiltak blant kommunens befolkning.

Helgeland Museum fikk høsten 2019 ny direktør, Jannicke Kernland, og kommunen har vært flere møter med henne, bl.a. om utvikling av Båtmuseum, hvordan å ta vare på museets bygningsmasse og tilgjengelighet til museet.

Okstindan natur- og kulturpark har tatt initiativ til flere tiltak innen kultursektoren og har bl.a. jobbet med Villmarksveiuka og Turskilt-prosjekt hvor mange frivillige aktører er involvert. Museet på Hemnesberget ble flyttet fra Olsenhåjen til Hemnes sentralskole i løpet av sommeren 2019.

Bygdeutvikler

Bygdeutvikler fikk i 2019 ansvaret for Tippemidlene og har i tillegg til dette hatt mye saksbehandling og oppfølging av nærings- og kultursaker. Det er dermed blitt betydelig mindre tid til å følge opp annet utviklingsarbeid. Sammen med Okstindan natur- og kulturpark (ONK) har bygdeutvikler ferdigstilt arbeidet med Besøksforvaltning i Okstindan, fase 2, med Besøksstrategi og rapport til Miljødirektoratet. Andre utviklings tiltak: Vannfronten på Hemnesberget, hvor det bl.a. har vært jobbet med Samvirkelagsbakken, Kulturarena Lapphella, Præstengbrygga, Bunkersen, Fergekaia og Torget. Mye samarbeid med ONK og prosjektleder Inger-Lise Pettersen, bl.a. med Bedriftsnettverk for opplevelsesnæring, Villmarksveiuke, Turskilt-prosjekt og nye websider. Bygdeutvikler er kontaktperson for Bygde- og tettstedsutvalgene, samt Idrettsrådet, og har arrangert møter med disse. Bygdeutvikler er også kommunens representant i følgende regionale samarbeidsprosjekt: Førstelinjenettverk næring, Heile Helgeland og Invest in Ranaregion. Også i 2019 ble det produsert en egen turistbrosjyre for Hemnes, egne profileringsbanner ved E6, websiden www.visit.hemnes.kommune.no ble vedlikeholdt og kommunen hadde turistinformasjon på Circle K med to turistverter i perioden 28. juni – 11. august. Bygdeutvikler har også ansvaret for å sende ut Velkomstbrev til alle nyinnflyttede enkeltpersoner og familier i kommunen.

Næring

Næringsteamet har i 2019 bestått av ordfører, rådmann og bygdeutvikler. Det har også i 2019 vært et godt samarbeid med Rana Utviklingsselskap i forhold til Etablererkurs, samt med Kunnskapsparken Helgeland om rådgiving for lokale gründere. Innovasjon Norge har støttet et Bedriftsnettverk innen opplevelsesnæring med midler til forstudie og forprosjekt. Mimir og Okstindan natur- og kulturpark har hatt prosjektledelsen, og 17 næringsaktører fra Hemnes søker i 2020 om støtte til et hovedprosjekt.

Bygdeutvikler har i 2019 deltatt i førstelinjenettverket med kommunene Rana, Nesna, Lurøy, Træna og Hattfjelldal. Nettverket har bl.a. jobbet med Gründeruka Helgeland, hvor det i 2019 ble avholdt en næringslivslunsj på Jernvaren med fokus på lokale gründere og med påfølgende bedriftsbesøk hos NCP (S-1500 stolen) og Tanken Arkitektur (nye lokaler). Det har i tillegg vært arrangert en næringslivslunsj i samarbeid med

Ranaregionen Næringsforening i den nye konferansesalen hos Entrenor Eiendom på Bjerka. Hemnes kommune har i 2019 vedtatt å være partner med Rana Utviklingsselskap og andre kommuner i prosjektene Heile Helgeland (rekruttering) og Invest in Ranaregion. Væxt ser enda på muligheten for å etablere seg i Hemnes. Bygdeutvikler formidler informasjon om kurs, søkemuligheter og andre tilbud til næringslivet fra bl.a. RKK Vefsn og Kunnskapsparken Helgeland.

Villmarksnett

Villmarksnett er et interkommunalt samarbeid mellom Hattfjelldal og Hemnes kommune. Oppgaven er å søke om eksterne midler, planlegge, bygge og drifte bredbånd til de «ikke-kommersielle-områdene» i de to kommunene. Villmarksnett har fortsatt å vokse i 2019. Ved utgangen av 2019 var det ca. 420 kunder. Ved utgangen av 2018 var tallet 362 kunder.

De fleste kundene er på fiber, men også noen på radiolink. Det er også noen private næringsvirksomheter som er kunder. I tillegg er går kommunenes samband gjennom Villmarksnett. I tillegg til FTTH (fiber-to-the-home) leier vi ut «mørk fiber» til noen eksterne aktører.

Villmarksnett søkte NKOM om midler for utbygging av høyhastighets bredbånd langs Baklandssiden mellom Korgen og Bjerka med avstikk til Røssåauren og Valla, samt høyhastighets bredbånd Tustervatnet fra Halvardalen til Kvalbukta. Det ble innvilget henholdsvis kr. 4.310.000,- og kr. 4.115.000,- som medfinansiering av prosjektene.

Baklandssiden er fullfinansiert og skal ferdigstilles i løpet av 2020. Tustervatn vil legges ut på anbud på DOFFIN i regi fylkeskommunen – tidlig 2020.

Villmarksnett jobber i tillegg opp mot kommersielle aktører som Telenor og Signal, for å få bedre dekning både på bredbånd og telefoni i både Hattfjelldal og Hemnes.

INTERNKONTROLL/LIKESTILLING, MM

Likestilling

Det er ikke iverksatt spesielle likestillingstiltak i 2019. KS-prosjektet «Heltid for framtida» pågikk i hele 2019. Hemnes kommune deltar her sammen med seks andre kommuner i Nord-Norge. I denne omgangen er det omsorgstjenesten som er med. Prosjektgruppen er sammensatt av representanter både fra arbeidstaker og arbeidsgiversiden. Redusert bruk av deltid har viktige likestillingsaspekt. Prosjektet har stor overføringsverdi til andre enheter i kommunen. Prosjektet er også omtalt på annet sted i denne årsmeldingen. I et likestillingsperspektiv, så har «Heltid for framtida» positiv effekt.

Likelønn

Det tilstrebes å ha lik lønn for likt arbeid, dette følges opp ved tilsetninger og lokale lønnsforhandlinger. Det ble ikke registrert noen spesielle avvik på dette området i 2019.

Internkontroll

Det nye internkontrollverktøyet Compilo ble kjøpt inn og tatt i bruk i 2017. I begynnelsen av 2019 ble det lansert en ny digital versjon av Compilo. Dette bedret funksjonalitet/senket brukerskelen.

Internkontroll har høy prioritet, og tidlig høst 2019 ble ny medarbeider med ansvarsområdene internkontroll, beredskap, kvalitet og innkjøp tilsatt.

En viktig del, og et prioritert område, for den nye stillingen er å ha tett og direkte kontakt med avdelingene ute i virksomheten. Dette slik at Compilo blir best mulig kjent og benyttet som verktøy i hverdagen. Allerede etter få måneder har dette gitt gode resultater. Ikke minst gjelder dette i forhold til avviksregistrering og avvikshåndtering.

SKOLENE

Generelt

Enheten har ansvaret for 5 grunnskoler, Hemnes kulturskole, 4 ungdomsklubber og Hemnes voksenopplæring (HEVO). Finneidfjord skole og Bleikvassli skole er fådelt, det vil si at elever fra flere trinn går i samme gruppe.

Regnskap/økonomi (se regnskap drift 2019)

Bemanningen er redusert med ca. 8,5 årsverk i 2018 og ytterligere ca. 0,5 årsverk i 2019:

I januar 2019 overtok Kjell-Joar Petersen-Øverleir som ny rektor ved Korgen sentralskole.

Sykefraværet i enheten har over år vært lavt og fallende, men i 2019 fikk vi en økning etter rekordlave 5,5% i 2018. Det totale sykefraværet i 2019 var på 8,4%.

Tiltak

Hemnesskolene har siden høsten 2017 vært med i en satsing med Utdanningsdirektoratet om å styrke realfagskompetansen. Realfagsatsingen som prosjekt ble avsluttet i 2019.

Spesialundervisning

Inneværende skoleår mottok 6,7 % (GSI tall 1.okt.2019) av elevene i Hemnes kommune spesialundervisning.

Bjerka skole

1.-4. skole med 41 elever og 10 ansatte i ulike stillingsstørrelser. Skolen har våren 2019 fått renover/oppgradert deler av bygget. FAU ved skolen har i samarbeid med TEK malt hele skolen utvendig. Det er startet opp arbeidet med å implementere nye lærerplaner. Skolen har et godt samarbeid med FAU og det har i løpet av året vært flere fellesprosjekter som vårrydding, grøttest, juleverksted og en felles juleavslutning. 24. oktober markerte skolen for 3. gang arbeid med psykisk helse i Hemnes kommune. Dette i samarbeid med mental helse Hemnes. Det kan også nevnes at skolen jobber aktivt for at elevene skal være i fysisk aktivitet hver dag.

Bleikvassli Skole

1.-10. skole med 31 elever. Skolen har fokus på læring med utgangspunkt i elevenes egne forutsetninger. Vi har derfor lagt vekt på bruk av praktisk tilnærming til en del av teorifagene. Vi har et godt samarbeid med

Kulturskolen og «Bygdalaget». «Redd Barna»- aksjon i november og kulturkafe i april i forbindelse med «Vinterfestivalen» er eksempler på slikt samarbeid. Vi har avtale med Bleikvassli IL om bruk av alpinbakken i undervisningstida. I personalgruppa har vi hatt fokus på erfaringsdeling, spesielt i forbindelse med realfagsatsningen og «Fagfornyelsen». Fagkompetansen i lærergruppa er god, men utfordringer rundt lærere til fremmedspråk (tysk). Elevprognosene for de kommende år må sies å være negative. Skolen er inneværende skoleår pilotskole for å prøve ut en annen læringsplattform enn «It's learning». Den heter «Skooler», og vi vil legge fram erfaringene våre med den nye plattformen i løpet av våren 2020.

Finneidfjord skole

1.-7. skole med 38 elever. Det jobbes godt ved skolen, men vi oppnår ikke ønsket resultat på nasjonale prøver i lesing. Omlegging av strategi på småtrinnet, for å bedre dette. Jobbet med nye læreplaner, avsluttet realfagsprosjektet til jul og startet opp med nytt prosjekt om læringsmiljøet «Bry deg!».

Hemnes sentralskole

1.-10 skole med 161 elever. I 2019 jobbet vi med fagfornyelsen gjennom hele skoleåret. Vi avsluttet prosjektet i stedsbasert læring etter 3,5 år og dette resulterte i bl.a. en bokutgivelse. Til jul 2019 avrundet alle skolene i Hemnes realfagsatsningen som prosjekt og startet opp læringsmiljøprosjektet «Bry Deg». Det er fokus på praktisk undervisning slik at elevene skal få kunnskaper og gode opplevelser i natur og nærmiljø. Skolen har også i løpet av 2019 gjennomført flotte musikkprosjekt på alle trinn med både forestillinger på dag og ettermiddagstid. Hemnes sentralskole arrangerte handballens dag våren 2019, elever fra 4 andre skoler deltok. Dette vil bli videreført også i 2020. Det jobbes godt med å skape et best mulig læringsmiljø for våre elever.

HEVO (Hemnes voksenopplæring)

Det var 10 elever knyttet til HEVO ved utgangen av 2019. Motto/Visjon: Kompetanse – mangfold – likeverd. HEVO er en arbeidsplass som spenner over et stort mangfold av kulturer, mennesker og språk. Skolen jobber for at elevene skal få best mulig grunnlag for aktiv deltagelse i samfunnet, både når det gjelder utdanning, arbeidsliv og fritid. Siden antall deltakere har gått ned også siste år er antallet ansatte er redusert til 2 lærerstillinger og det meste av de

SKOLENE

administrasjonsoppgavene er overført til Hemnes sentralskole.

Korgen sentralskole

Mye spennende har skjedd ved Korgen sentralskole 2019. Siste del av realfagsatsingen ble gjennomført og det ble jobbet mye med læringsmiljøet på skolen. Skolen mener å se gode resultater av begge deler. Sykefraværet er fortsatt lavt ved skolen og det jobbes for å holde det på et lavt nivå. Et tydelig og godt samarbeid med kulturskolen er initiert og skolen ser for seg å videreutvikle dette. I 2019 vant Korgen sentralskole, v/Korgen Lego Locos, First Lego League på Helgeland og gikk til den skandinaviske finalen i Danmark. Skolen er stolt over at de på denne måten viser «Skaperglede mellom smul sjø og evig snø».

Hemnes kulturskole 2019

«Kulturskole for alle». Hemnes kulturskole har tilbud for alle, fra små barn til voksne og eldre. Det undervises på alle 5 tettsteder. Det har i 2019 vært tilbud på treblås, messing, sang, piano, band og bandinstrumenter, barnekor, musikk for førskolebarn, tilrettelagt undervisning, barnekor og kunst. Vi samarbeider også med prosjekt i skolen, barnehage og i omsorgstjenesten. Kulturskolen opptre på mange arenaer: Kulturskoledagene, Redd barna-konsert, kultur kaféer, vinterfestival, sommerfestival, kommunestyremøter, andre arrangement i kommunal regi, institusjonskonserter, egne produksjoner og for andre som ønsker kunstneriske innslag. Vi selger tjenester til videregående skoler i Mosjøen og på Mo i Rana. Administrasjonen er i 2. etasje på Korgen samfunnshus. Kulturskolens utfordring er fortsatt å skaffe permanente undervisningslokaler.

Ungdomsklubbene

Det er høy aktivitet på alle de fire klubbene og mange ungdommer er innom. Utenfor vanlige klubbkvelder har det bl.a. blitt arrangert møter sammen ungdomsrådet, det har vært aktiviteter sammen med psykisk helse. Ungdomsklubbene var også med og bidro til rusfri 16.mai festen for ungdom i samarbeid med ungdomsrådet.

Elevtall skoler (GSI) og antall barn på SFO

Skole	Elevtall	SFO
Bjerka skole	41	11
Bleikvassli skole	31	0
Finneidfjord skole	38	10
Hemnes sentralskole	161	16
Korgen sentralskole	221	24
Sum	492	61

*Kilde: GSI 2019

Endringer i årsverk

Enheter skole	Årsverk 18-19	Årsverk 19-20
Bjerka skole/SFO	8.78*	8.28
Bleikvassli sk./SFO	7.54*	7.56
Finneidfjord sk./SFO	7.57	7.57
Hemnes s.s./SFO	28.88*	28.73
Korgen s.s./SFO	27.83*	28.76
Kulturskolen	3.41	3.41
Ungdomsklubber	2.24	2.24
HEVO	3.14	2.25
Skole adm.	1.2	1,2
Tidliginnsats 1.-10 (finans U.dir.)	(1.79) Fordelt*	Fordelt ut
Sum	90.59	90.03

*Tidlig innsatsmidler fra U.dir. fra 2020 lagt i kommunal ramme

BARNEHAGENE

Generelt

Enhet barnehage har ansvar for 6 kommunale barnehager med til sammen ca. 200 barnehageplasser i 2019.

Videre er kommunal logoped og spesialpedagog underlagt enheten, samt en merkantil ressurs som deles med enhet skole.

Realfagsatsing – helhetlig barnehage og skole

Overordnet mål for realfagsatsningen i Hemnes Kommune:

«Realfagsatsningen skal bidra til at barn og elever i Hemnes møter en variert og praktisk undervisning i realfag, med høy kvalitet og daglige mestringsopplevelser, som baserer seg på utforskning, undring og problemløsning».

Realfagsatsningen som samarbeidsprosjekt for skole og barnehage, ble avsluttet i 2019. Barnehagene jobber videre med realfag, og dette kobles mot fagområdene i Rammeplanen, «natur, miljø og teknologi» og «antall, rom og form».

COS – Circle Of Security

Gjennom hele 2019 har enhet barnehage hatt hovedfokus på prosjektet COS – Circle Of Security. Enheten mottok tilskudd fra Bufdir for å gjennomføre prosjektet fram til høsten 2022. Til sammen tilskudd var kr 1 950 000,-

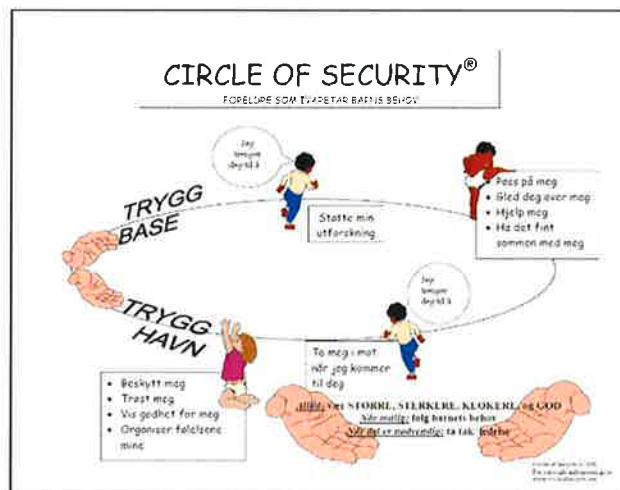
I løpet av 2019 har vi fått tre barnehagelærere som har sertifisert seg som veiledere. Disse tre veilederne har ansvar for gjennomføring av veiledning til foreldregruppen samt personalgruppen i to barnehager hver.

Prosjektet skal bidra til at foreldre til barn i barnehagealder skal få økte kunnskaper om relasjonsbygging og tilknytning til egne barn, og gjennom refleksjon sammen med veileder og andre foreldre stå sterkere rustet i de utfordringene man møter i livet i rollen som foreldre. I 2019 var det 25 familier som gjennomførte COS-veiledning. Disse har ansvar for 40 barn under 18 år og 8 barn over 18 år. I tillegg var det 20 personal som startet på/fulførte COS veiledning.

Foreldrene har gitt tilbakemeldinger på at det har vært viktig å reflektere sammen med andre familier, spesielt for å forstå at man kan ha mange felles utfordringer. Foreldre har også etter et slikt kurs blitt kjent med andre foreldre på en spesiell måte som knytter dem sammen for fremtidig samarbeid om barnas oppvekstmiljø.

Målet for enhet barnehage er å sertifisere cos-veileder i alle kommunens barnehager, og tilby foreldreveiledning gjennom COS til alle foreldre med barnehagebarn i kommunen.

Modell for Circle of security (Trygghets sirkelen)

BARNEHAGENE

«Være sammen»

Barnehagene i Hemnes har stort fokus på kompetanseheving blant alle ansatte i barnehagene, bl.a. gjennom kompetanseløftet «Være Sammen». Dette er et kompetanseløft for tidlig innsats og endringsarbeid i barnehagen. «Være sammen» handler om kvalitetsutvikling og utvikling av barnehagene. Grunntema i Være Sammen er tidlig innsats, sosial kompetanse, autoritative voksne, implementering, og håndtering av utfordrende atferd.

Selve prosjektet «Være sammen» ble avsluttet i 2019, og grunntemaene er godt forankret i barnehagene. Barnehagene i kommunen skal være fremstå som autoritative barnehager, hvor alle ansatte handler i tråd med en autoritativ voksenstil. Varme og omsorg skal prege en grensesettende stil. Det ble satt fokus på hvordan inkludere alle barn, skape trygge og positive barn, ulike typer voksenstiler, og vist snarveier til å endre et barn gjennom å endre de voksne rundt barnet.

Det ble i 2019 gjennomført 2 opplæringsdager for nytilsatte/faste vikarer, hvor «Være sammen» og autoritativ voksenstil var tema. Her deltok til sammen ca 20 nytilsatte/faste vikarer.

Felles aktiviteter for ansatte i barnehagene i 2019:

Den 16. oktober ble det avholdt en felles planleggingsdag for alle ansatte, hvor tema var Trygge barn. Innleid foredragsholder var Ellen M. Nilsen, som hadde fokus på hvordan voksne kunne bidra til trygge barn. I tillegg var Statens barnehus fra Bodø tilstede, med tema vold og seksuelle overgrep mot barn og traumeforståelse.

Den 22. november deltok alle barnehageansatte på en felles kursdag i Mosjøen, der tema var «Hvordan gjøre hverandre godt og gode». Det var RKK Vefsn som arrangerte.

Den 7. mai og 23. oktober ble det gjennomført Nettverksmøter på kveldstid for alle ansatte i

barnehagene. Tema i mai var normal språkutvikling, og tema i oktober var «God oppvekst i Hemnes».

Leselyst i Hemnes

I 2019 ble det gjennomført to opplæringsdager for nytilsatte/faste vikarer, knyttet mot vedtatte plan «Leselyst i Hemnes», samt opplæring i bruk av TRAS.

Ny barnehage i Korgen

Det ble i 2019 fattet vedtak om ny barnehage i Korgen og finansiering av denne. Rådmannen nedsatte en administrativ byggekomite, barnehagene satte ned interne arbeidsgrupper, og det første forslaget til ny barnehage fra arkitekt ble presentert i 2019. Det vil våren 2020 jobbes videre mer skisseprosjektet.

TEKNISKE TJENESTER

Plan- og bygningsloven – byggesaker

Registrert/mottatt 103 saker (7 stk. under behandling), godkjent 5 eneboliger (5 boenheter), 3 tremannsboliger (9 boenheter) og 1 flermannsbolig (10 boenheter). Dispensasjonssaker: 4 fritidsboliger – kommuneplanens arealdel, 2 boliger – reguleringsplan/kommunedelplan. Delingssaker: Registrert/mottatt 29 saker (3 stk. under behandling). Jordloven: Omdisponering og deling: 2 omdisponering av dyrket jord og 5 delingssaker på landbruksareal. Forurensningsloven – miljø saker: Registrert/mottatt 19 saker (12 stk. under behandling). Matrikkelloven – addressesaker: Behandlet 16 saker (ferdig adressert og matrikkelført som offisiell veiadresse). Under behandling 10 saker (saker hvor veinavn er påklaget som ikke kan ferdigstilles). Tomtetildelingsaker: Tildelt 2 tomter (Lundliveien på Bjerka – ikke etablert og tomtene ledige for tildeling).

Eiendomsregistrering

Matrikelloven/Seksjoneringsloven: Det ble gjennomført 27 oppmålingsforretninger i marka. Totalt ble det registrert 40 nye eiendommer i matrikkelen i 2019, dette inklusive innløste festetomter. Det ble gjennomført 2 reseksjonering av eksisterende seksjonssameier.

Forvaltning, drift og vedlikehold av geodata

Kommunen er oppdateringsansvarlig for seks kartdatasett som i fellesskap eies av partene i det såkalte GEOVEKST-samarbeidet.

Boligkontor

Det ble solgt to kommunale bygg Skolegata 2 (Olsenhågen) og Aspmoen 20.

Startlån

TEK har mottatt 30 søknader om startlån/tilskudd, hvorav 15 ble gjort vedtak på, og 15 ble avsluttet pga. manglende dokumentasjon/trukket av søkerne osv. Av sakene med vedtak på, ble 5 avslått, 7 startlån innvilget med utbetaling på til sammen kr. 9.630.000, -, og 3 tilskudd innvilget og utbetalt med til sammen kr. 663.246, -.

Renhold

Renholdsavdelingen har jobbet med å opparbeide et godt samarbeid mellom hjemmehjelp og miljøservicearbeiderne, der vi vikarierer for hverandre.

Landbruk- og utmarksnæringer

74 foretak som søkte produksjonstilskudd, 72 enkeltprodusenter og 2 samdrifter. Gitt tilskudd: Robust Landbruk med støtte til plastinnsamling, nydyrking, mindre tiltak i fjøs og landbruksutdanning med kr 200 000,-. Tilskudd til drenering med tilsagn på kr 84 000,- på fem søknader. Tilskudd til spesielle tiltak i jordbrukets kulturlandskap ble tildelt kr 617 600 til ulike prosjekter.

Andre kultur og kulturlandskapstiltak (Miljødirektoratet): Det ble gitt støtte på eiendommer. Kulturlandskapspris til Inderdal gård. Rovvilt: Vesterfjellet Beitelag. Tapene ved endt beitesesong er på 42 voksne sau og ca. 500 lam. Dette er tap av et omfang vi til nå ikke har sett her i Hemnes. I kommunens øvrige beiteområder har tapene vært moderate. Det er foruten tap til jerv blitt registrert tap til kongeørn og gaupe. Det er ikke registrert tap til bjørn.

Lov/og arealforvaltning: Det ble behandlet 3 saker etter jordlovens § 9, (Omdisponering av dyrket og dyrkbar jord), med et omsøkt areal på 9 daa. Det ble gitt tillatelse til nydyrking på 170 daa med hjemmel i Forskrift om nydyrking. Det er behandlet 8 saker etter jordlovens § 12 - deling av landbrukseiendom, hvorav 6 er innvilget og 2 avslått. Det er behandlet 3 saker etter konsesjonslovens §§ 1 og 9, to av disse gjelder små, marginale landbrukseiendommer uten krav om boplikt. Sistnevnte gjelder en større landbrukseiendom i full drift.

Skogbruk: I fjoråret ble det avvirket 18 700 m³ til en bruttovertdi på 6,6 millioner kr. Det er tilplantet et areal på 150 daa, det er satt ut 32 000 planter. Det ble utført ungskogspleie på 37 daa.

Skogsveibygging: I fjoråret ble det gitt byggetillatelse og bevilget tilskudd til ett veianlegg. Det er en bilveg klasse 4 i Leirskardalen. Denne er planlagt med en lengde på 1400 meter. Det ble ikke ferdigstilt skogsveier.

Brannvern – forebyggende

Det er i dag totalt ca. 3000 skorsteiner og ildsteder i kommunen, ca. 2000 helårs og 1000 fritidsboliger. Det er i dag behovsprøvd feiing og tilsyn, noe som gjennomføres av feiersvenn og lærling. Pr. 31.12.19 er det registrert 54 særskilte brannobjekter etter § 13 i brann- og eksplosjonsvernloven, samt 6 anlegg registrert etter forskrift om håndtering av farlig stoff.

TEKNISKE TJENESTER

Brannvern – beredskap

Beredskapsnivået i brannvesenet har vært det samme som forrige år med helkontinuerlig overordnet vakt og mannskapsvakter i høytidshelger og vanlige helger i sommerferietiden. Det har totalt vært 93 registrerte hendelser i brannvesenets innsatsområde.

Brannvern - samarbeid mellom kommuner

Vi har gjensidig bistandsavtaler med Rana, Vefsn, Leirfjord og Hattfjelldal kommune. I tillegg har vi utvidet samarbeidsavtale med Hattfjelldal, som innebærer at Hemnes har administrativt ansvar for brannvern i Hattfjelldal.

Investeringsprosjekter

1. Renovering Vallaveien, Omfatter forsterking og nytt dekke. Kostnad 930 000,-, fullført 2019.
2. Forsterking Sneliveien, Forsterking og nytt dekke i parti. Kostnad 395 000,-.
3. Renovering Mulvikveien, Forsterking, nytt dekke. Kostnad 3 mill.
4. Heving av Korgen nedre kirkegård. Omfatter totalrenovering med heving av hele kirkegården, nytt anlegg for vei, belysning, park og for vanntilførsel og drenering. Anlegget ferdigstilles våren 2020. Kostnader i 2019: 3,6 mill.
5. Lundliveien på Bjerka med veg, vann og avløp for fem tomter i første del av 2019. I siste halvdel ble det renoverert vann og avløpsledninger i Langbakken. Dette prosjektet vil fortsette noe inn i 2020.

Drift og vedlikehold

Ingen endringer på mengder fra 2018.
108 km kommunale veier, hvorav 64 km med fast dekke, og 56 km med gatebelysning. (1050 gatelys)
Budsjett drift og vedlikehold vei 8,5 mill. Gatelys: 0,6 mill
Budsjett drift og vedlikehold Kirkegårder og parker: 1,2 mill.

Trafikksikkerhet

Ingen fysiske tiltak.

HELSE OG VELFERD

Generelt

Helse og velferd har ansvaret for legetjenester, rus- og psykiatritjenesten, NAV, barneverntjenesten, helsestasjon, jordmor og skolehelsetjenesten, fysio – og ergoterapi, Frisklivssentralen, koordinering av psykososialt kriseteam. I 2019 startet vi en dialog med LEVE Hemnes for å vurdere hvordan foreningen og psykososialt kriseteam kan samarbeide.

Helsestasjon og skolehelsetjenesten

Fra november 2016 har vi hatt prosjekt som retter seg mot småtrinnet og forebygging av psykisk helse (Trygge barn). Fra juni 2019 ble denne stillingen fast. Familieterapeut er ansatt i 100% stilling og er også pårørendekontakt for barn. I 2019 ble det født 40 barn i Hemnes og helsekontrollene av barn og unge i Hemnes har blitt gjennomført etter sentrale retningslinjer.

Rus- og psykiatritjenesten

Hemnes kommune er inne i siste periode av opptrappingsplanen på rusfeltet.

I Hemnes har vi satset på å skape gode tjenester for arbeid og aktivitet. Et av årsverkene i tjenesten ble finansiert av tilskuddsmidler fra FM.

I siste del av opptrappingsperioden vil tjenesten utvikle botiltak og tjenesten ble styrket med to årsverk i 2019 til dette formålet.

Friskliv, fysio- og ergoterapi

Frisklivssentralen gir tilbud til personer som har behov for hjelp til å endre levevaner knyttet til fysisk aktivitet, kosthold og tobakk utfra et forebyggende perspektiv. Fra august var sentralen igjen bemannet med 1 årsverk, da vi fikk rekruttert ny fysioterapeut.

Den nye fysioterapeuten skal jobbe særlig med barn og unge.

Sentralen flyttet inn på rådhuset på senhøsten i nye lokaler. Frisklivssentralen hadde 277 konsultasjoner i året som gikk.

Legetjenesten

Hemnes har fremdeles god og stabil legedekning fordelt på våre to legekantor i Korgen og Hemnesberget. Alle legene har kommunale legetimer i henholdsvis omsorgstjenesten, helsestasjon og rus – og psykiatritjenesten.

Barneverntjenesten

Barneverntjenesten fikk 94 nye registrerte meldinger i 2019 og jobbet med 96 aktive saker. I 2019 brukte barnevernet omkring 1.2 mill. kroner knyttet til kjøp av tjenester fra private barnevernaktører for å gi familieveiledning og hjemmebaserte tiltak. Barneverntjenesten har jobbet bra med å unngå fristbrudd på undersøkelsessaker, og har i veiledningsprosjektet fra Bufdir fått hjelp med å systematisere dette arbeidet bedre.

Et av årsverkene knyttet til barnevernstjenesten er finansiert med midler fra FM.

Vi etablerte akuttberedskap i samarbeid med Hattfjelldal, Grane og Vefsn, der vi samarbeider med kommunene om barnevernvakt utenom åpningstiden til barneverntjenesten.

Nav

Nav har hatt en økning av brukere som mottar økonomisk sosialhjelp i 2019.

Året startet med 116 mottakere av sosialhjelp og endte med 168, en økning med 52 brukere. Når det gjelder ungdom under 30 år ble det en økning på 25 brukere, og for familier en økning på 10 flere. Dette medfører at Nav har et merforbruk når det gjelder økonomisk sosialhjelp.

Vakante stillinger i enheten

Helsestasjonen ble i 2019 tilført stilling som Familieveileder som skal jobbe med å gi tjenester til familier i og utenfor barneverntjenesten. Konsekvensen av at stillingen har vært vakant er blant annet at barneverntjenesten har måttet kjøpt mesteparten av sine tjenester fra private aktører.

Koordinerende enhet for barn og unge som skal blant annet sikre at barn med behov for langvarige og sammensatte hjelpebehov skal få koordinerte tjenester og skal være en lavterskel kontaktpunkt for familier og deres behov. Konsekvensen av stillingen har vært vakant er at vi har mindre grad av oversikt over utsatte barn og deres familier.

Det ble etablert samarbeid mellom Hattfjelldal, Grane og Vefsn i ansettelse av kommunepsykolog. Det har ikke lyktes Hemnes å få rekruttert psykolog i dette samarbeidet.

OMSORGSTJENESTEN

Leve hele livet

Stortingsmelding 15 - «Leve hele livet» er en kvalitetsreform for eldre, og handler om det som er viktigst for mennesker, nemlig fellesskap, god mat, aktivitet og helsehjelp. Mestring, forutsigbarhet og kontinuitet er tema som går igjen, - det handler om å leve til vi dør!

Det jobbes med en plan for arbeidet med Leve hele livet tom 2023. Herunder må det også komme fram hva som skal til politisk behandling, mål, milepæler og tiltak. Parallelt med planarbeidet, jobbes det med flere tiltak som faller under målene i stortingsmeldingen.

MMB – musikkbasert miljøbehandling

Omsorgstjenesten har et samarbeid med kulturskolen der det jobbes med å innføre MMB som en metode, der sang, musikk og bevegelse brukes bevisst for å fremme trivsel, velvære og aktivitet. Dette gjøres både som felles tilbud og individuelt tilpasset den enkelte bruker. Angående MMB er det også et samarbeid på Helgeland. 6 ansatte i omsorgstjenesten har tatt utdanning i MMB og 5 ansatte har tatt gitarkurs.

Heltid for fremtiden

Arbeidet med å etablere en heltidskultur her tatt et steg videre.

- For pasienten betyr dette bedre kontinuitet og forutsigbarhet, færre ansatte å forholde seg til, og bedre kvalitet på tjenestene.
- For ansatte betyr dette en jobb å leve av og en forutsigbar hverdag.
- For arbeidsgiver betyr dette bedre ressursutnyttelse og økt tilgang på kvalifisert personell.

Dette er et helt nødvendig arbeid for å løse samfunnsoppdraget de kommende 20 årene, med stadig flere eldre og færre i arbeidsfør alder.

Avdelingen som har oppnådd best resultat til nå, har økt gjennomsnittlig stillingsstørrelse fra 61,3 til 81,95.

Resultater så langt:

Omsorg samlet (turnusansatte)	01.01.18	01.03.20	resultat
Gjennomsn. stillingsstørrelse %	55	68	13
Antall 100%-stillinger	35	54	19
Antall stillinger <50%	88	47	-41
Antall ansatte med økt stilling	0	78	78
Antall stillingshjemler/ansatte	263	214	-49

Velferdsteknologi og digitalisering

Investering og implementering av velferdsteknologi er et viktig tiltak for at innbyggerne skal kunne bo lenge hjemme og klare seg selv. Det kan gi en opplevelse av mestring og selvstendighet selv om du er avhengig av hjelp. Tiltaket kan også føre til utsettelse av behov for sykehjemsplass. For ansatte vil teknologi gjøre arbeidsdagen mer lettvin og trygg, og hver enkelt får mer tid til pasienten. I 2019 ble det gjort anskaffelse av digital plattform, i samarbeid med Grane, Vefsn og Hattfjelldal. Omsorgstjenesten i Hemnes fikk et investeringstilskudd fra Husbanken på inntil 1,6 mill. kroner for 2019 og 2020. I tillegg til digital plattform, har dette gitt nye sykesignalanlegg på omsorgssentrene. Tjenesten har også gått over fra analoge til digitale trygghetsalarmer. Det er kjøpt inn 53 digitale trygghetsalarmer. Disse går direkte til hjemmesykepleien, ikke til brannvakta i Rana som tidligere.

Pasientsikkerhetsprogrammet - I trygge hender 24-7

Programmet har tre hovedmål:

- Redusere pasientskader
- Bygge varige strukturer for pasientsikkerhet
- Forbedre pasientsikkerhetskulturen i helsetjenesten

Omsorgstjenesten har i 2018 og 2019 jobbet systematisk med Pasientsikkerhetsprogrammet i Nettverk Omsorg (Grane, Vefsn, Hattfjelldal og Hemnes), både med deltakere i læringsnettverk for legemiddelhåndtering, og med konkrete tema som fallforebygging, samstemming av legemidler, og tidlig oppdagelse av forverret tilstand. I 2019 startet arbeidet med implementering i avdelingene.

OMSORGSTJENESTEN

Mat og ernæring

Det er etablert gode samhandlingsrutiner mellom hovedkjøkken og avdelingene, og det jobbes faglig godt med temaet. Det er god dialog og faglig styrke i temaet, noe som bidrar til fokus på riktig mat til rett tid, valgfrihet, trivsel rundt måltidene og forebygging av underernæring.

Oddvar Øverleir steker potetkaker.

Ressursgruppe for lindrende behandling

Ressursgruppa for lindrende behandling jobber for og med mennesker med uhelbredelig sykdom. Det er en målsetting lokalt og nasjonalt (NOU 2017) at de som ønsker det skal ha muligheten til å kunne dø hjemme. I samarbeid med hjemmesykepleie, ergoterapeut, fastleger og pårørende har dette latt seg gjøre i 2019.

Et fokusområde har vært å finne måter å gjøre hverdagen for kreftpasienter og deres pårørende litt enklere. Flere har fått behandling i hjemmet, slik som intravenøs ernæring og smertebehandling, men også behandling av kreftsykdommer med hormon- og enkel cellegiftbehandling. Tett samarbeid med sykehuset medfører tettere oppfølging av kreftpasienter og «sømløs» samhandling med flere faginstanser. Kreftkoordinator hadde i 2019 kontakt med ca. 40 kreftpasienter i kommunen. Det ble i 2019 kjøpt inn nye smertepumper til begge omsorgssentrene. Tjenesten har nå totalt 4 pumper, noe som øker kvaliteten på den lindrende behandlingen.

Hukommelsesteamet

Hukommelsesteamet har arrangert pårørendeskole for pårørende til personer med demens. 12 pårørende

deltok. Evalueringen viste stor tilfredshet med opplegget fra de som deltok. Teamet avholdt også samtalegruppe for pårørende. Gruppa var arena for å dele tanker og følelser som det er vanskelig å dele andre steder. Dette gikk nærmest av seg selv fordi deltakerne opplevde stor lettelse over å møte andre i samme situasjon. Tilbakemeldingene var veldig positive og det er ønske om å treffes igjen for å høre hvordan det gikk videre. Begge disse tiltakene er finansiert av tilskudd.

Hukommelsesteamet jobber også med utredninger i samarbeid med fastlegene, hjemmebesøk, kartlegging og veiledning.

Ungjebber på tur med fomøydde beboere.

Aktuelle tall for omsorgstjenesten

Tabellene under viser ulike nøkkeltall i tjenesten;

Døgnbøter - utskrivningsklare pasienter (å 4885,-)

	2016	2017	2018	2019
Antall døgn	78	30	3	2

Avlastning i sykehjem

	2016	2017	2018	2019
Antall døgn	93	234	279	269

Ressurskrevende brukere

	2016	2017	2018	2019
Antall brukere	11	12	10	9

OMSORGSTJENESTEN

Ventelister

Pr 31.12.19 var det 4 på venteliste til omsorgsboliger med heldøgns bemanning, og ingen på venteliste til sykehjemsplass.

Miljøtjenesten

I Miljøtjenesten er alle boligene med heldøgns tjenester bebodd. Tre barn hadde 31.12 vedtak om institusjonsavlastning, mens 5 barn har avlastning i private hjem. MMB - musikkbasert miljøbehandling - er en aktivitet som barneavlastningen benytter seg av til glede for store og små.

Kommunen har 26 brukere over 16 år som har psykisk utviklingshemming. Ledsagermidlene gjør det er mulig for beboere å reise på ferie eller delta på aktiviteter som SAKU, VAKU eller Polarlekene, som er tilrettelagte aktiviteter for denne målgruppen. Ellers deltar brukerne på det som skjer i nærmiljøet. Noen brukere har støttekontakt, og flere har dagtilbud enten gjennom HASVO eller Olehallen.

Alf Ivar og Nils Emil lager pepperkakehus.

Her bades det på Barneavlastningen.

ÅRSVERK

Hemnes kommune har store utfordringer foran seg. Det er spesielt to utfordringer som vil ha direkte konsekvenser hvor den kommunale driften. Det første er rammevilkårene; inntektene – og det andre er den demografiske utviklingen. Begge faktorene vil ha stor påvirkning av hvordan kommunen skal kunne driftes framover.

De siste to årene har ordene omstilling og tilpasning vært sentrale. I økonomi- planperioden er omstillingsbehovet stipulert til ca. 20 mill. Kr. Det vi si at driften må tas ned tilsvarende. Lønn er den desidert største posten på budsjettet. Når driften må tas ned må dette relateres til årsverk. 20 mill. kr. tilsvarer lønn til ca. 30 årsverk.

Årsverk	2019
31.12.2018	448,58
Nye behov, innenfor egne rammer	2,41
Intern overføringer	0,4
Nye behov	3,52
Reelt nedtak	-16,81
31.12.2019	438,1
Netto endring	-10,48
Prosjektfinansiert	2

Tabellen viser at det reelle nedtaket er på hele 16,81 årsverk. Gjennom året opprettet 2,41 årsverk innenfor egne rammer. Overføringer mellom enhetene er på 0,4 årsverk. Nye behov i enhetene har medført en økning på 3,52 årsverk. Alle enheter har nedgang i antall årsverk, bortsett fra Helse- og velferd, som hadde en økning på 1,5 årsverk. Størst nedtak hadde Omsorg med 6,44 årsverk.

Et netto nedtak på over 10 årsverk er krevende, og det er merkbart. Det påvirker tjenestene, og det påvirker den enkelte arbeidsplass. Relatert til de utfordringene som kommunen fortsatt står overfor ble det i desember 2019 bestemt å lyse ut en prosjektstilling som skal ha omstilling som arbeidsområde. Denne ressursen skal bistå enhetene i det arbeidet som må gjøres, for å tilpasse drift/produksjon og inntekter.

SYKEFRAVÆR

Utviklingen av sykefraværet i 2019 var negativt. Et fravær på hele 10,1% er altfor høyt. Fraværet er tilbake på nivået slik det var før 2017. I 2017 ble «Hemnesavtalen» vedtatt. Fraværet for 2017 ble på 7,9%. Det er det laveste sykefraværet som Hemnes kommune har hatt noen gang.

	Kort	Lang	2019	2018	2017
Stab	1	8,9	9,9	8	5
Skoler	2,4	6	8,4	5,9	7
Barnehager	2,8	8,7	11,5	12,3	10,5
Teknisk	1,8	8,5	10,3	9,6	7,4
Helse/velf.	2	10,7	12,7	7,1	7,7
Omsorgstj.	2,1	7,9	10	9,1	8,8
Samlet	2,2	7,9	10,1	8,7	8,1

I september vedtok kommunestyret at målet for sykefraværet skulle settes til 6,5%. Det er et svært ambisiøst mål, men det er en klar beskjed på hva som forventes.

For å følge opp vedtaket i kommunestyret vedtok Arbeidsmiljøutvalget følgende:

«I AMU var det gjennomgående enighet om at det er viktig at det må settes realistiske mål for sykefraværet i kommunen. Utvalget ga også uttrykk for at det må tilføres ressurser til sykefraværarbeidet, dersom en skal lykkes å nå ambisiøse målsettinger i sykefraværarbeidet.

AMU ønsker å være en aktiv deltaker i dette arbeidet, og utvalget ønsker at nærver/sykefravær kommer opp som en egen større sak i AMU på våren hvert år – første gang 2020. Dette slik at debatten/rådslaget som AMU har kan tas med videre – blant annet inn i budsjettarbeidet, og videre til kommunestyret.

AMU vekta viktigheten av «Hemnesavtalen», og at avtalen skal fortsatt være et fundament i kommunens arbeid med nærver/sykefravær. «Hemnesavtalen» skal revideres innen utgangen av 2019 – slik at en revidert avtale trer i kraft fra 01.01.20.»

Arbeidet med revisjon av Hemnesavtalen startet opp i november. Ny avtale ble vedtatt i januar 2020. Hovedtillitsvalgte var særlig aktive for å få en best mulig avtale. Den vil fortsatt være et fundament i arbeidet for å få ned sykefraværet.

Som en direkte oppfølger av den nye IA-avtalen sentralt, ble det etablert et lokalt samarbeid med NAV-arbeidslivstjenesten og lokalt NAV-kontor. Det er spesielt to «bransjer» som skal følges opp; omsorg og barnehage. Men også den øvrige organisasjonen vil få støtte.

Hver enkelt avdeling skal fortsatt sette seg realistiske nærværmål – som skal følges opp gjennom året.

Personalkontoret hadde møter ute i avdelingene. Tema var Hemnesavtalen og sykefravær. Møtene ble lagt opp som «dialogmøter», slik at arbeidsgiver også skulle få innspill fra de ansatte. Innspill som kunne bidra til enda bedre tilretteleggings- og forebyggingsarbeid.

Personalkontoret fulgte opp avdelinger som hadde spesielt høyt fravær. Her ble både eksterne og interne ressurser stilt til rådighet, for å få til tiltak som kunne redusere fraværet.

Tema som nærvær og sykefravær skal være faste på alle avdelings-/ ledermøter.

Arbeidsmiljøsamlingen, som arrangeres hver høst, hadde i 2019 Elin Gjerstad som foreleser. Hun er rådgivende lege for NAV i Nordland. På samlingen deltok alle verneombud, alle tillitsvalgte, alle kommunelegene og alle ledere med personalansvar.

Det ble også gjennomført en egen samling for alle verneombudene i kommunen.

Organisasjonene fikk pekt ut nytt hovedverneombud, som startet i begynnelsen av året. Mye av året gikk til å sette seg inn i rollen, få tilført nødvendig opplæring/kompetanse. Hovedverneombudet har fast kontordag. Det er også regelmessig kontakt mellom HVO og personalkontoret.

PLAN OG OPPFØLGING

Kommunedelplan Helse&Omsorg

Kommunedelplan Helse&Omsorg 2015-2025 ble vedtatt i kommunestyret 03.09.2015, K-sak 26/15. Kommunestyret har vedtatt at organisasjonen skal gjennomgå en prosess med fokus på kontinuerlig forbedring. Denne prosessen fortsetter inn i 2020, og er i tråd med føringene i kommunedelplanen. Det er ikke utarbeidet en egen handlingsplan for denne kommunedelplanen.

Evaluerings

Det er ikke tatt inn bestemmelser om rullering av planen. Av vedtatt planstrategi for Hemnes kommune 2012-2015 fremkommer det at kommunedelplanens mål og strategidel skal rulleres hvert 4. år, og at handlingsdelen skal rulleres årlig i forbindelse med behandlingen av budsjett og økonomiplan.

Gjennomføring i henhold til planens mål

Gjennom prosessen «kontinuerlig forbedring» foreslås tiltak for å oppnå vedtatte mål og strategier. Mange pågående tiltak og prosjekt er også direkte rettet mot de vedtatte mål.

Kompetanseplan for omsorgstjenesten 2017-2020

På slutten av 2019 startet et arbeid med å fornye denne planen. Planen erstattes av Strategisk rekrutterings- og kompetanseplan 2020-2023. Planens tiltaksdel rulleres årlig og tilpasses tjenestens behov og sentrale føringer jf. Kompetanseløftet 2020.

Gjennomføring i henhold til planens mål

Arbeidsgiver bekjentgjør behov for kompetanse og hvilke støtteordninger som finnes i et årlig informasjonsskriv til ansatte. Det søkes tilskudd fra Fylkesmannen årlig, basert på kompetanseplanen, både i samarbeid med RKK-kommunene og i egen regi.

Samarbeid – kontakt med frivillig sektor

Helse og velferd

Enhetsleder helse og velferd har vært i møte med LEVE Hemnes for å diskutere fremtidig samarbeid gjennom psykososialt kriseteam. LEVE Hemnes ønsker å bidra med kompetanse og med likemannsarbeid både opp mot deltakere i kriseteamet, og til etterlate etter selvmord. Vi vil i 2020 fortsette dialogen med sikte på å formalisere et samarbeid.

Enheten v/rus og psykiatritjenesten har hatt nært samarbeid med Hemnes frivilligsentral i oppbygging av Bod 'n, og skal i 2020 planlegge videre drift av tiltaket.

Enheten v/rus og psykiatritjenesten har i samarbeid med Bleikvasslia bygdelag sørget for lavterskel kafé, Kaffesiken, som har åpent hver onsdag ved gammelskolen i Bleikvasslia.

Når det gjelder samarbeidet enheten har hatt med mental helse har vi deltatt i arrangering av verdensdagen for psykisk helse.

Omsorgstjenesten

Omsorgstjenesten har et godt samarbeid med frivillig sektor. Frivilligsentralen er en uvurderlig samarbeidspartner. De organiserer ledsagertjeneste og besøksvennordningen som begge er til stor nytte for omsorgstjenesten. Frivilligsentralen og omsorgstjenesten har hatt flere kurs for besøksvenner. Det er også frivillige som jevnlig stiller opp som sjåfører på minibussene, og som ellers deltar på forskjellige arrangement på omsorgssentrene. Både Mental Helse og Hemnes pensjonistforening har aktiviteter for denne målgruppen.

Skole

Det er samarbeid med idrettslag om allidrett på ulike klassetrinn. Felles innkjøp av utstyr er et tiltak som blir vurdert.

Samarbeid på Korgen sentralskole med Jan Gaute Buvik/Korgen Idrettslag ang orienteringsdager på mellomtrinn og ungdomstrinn.

Samarbeid med Bridgeklubben. Bridgedager for noen klasser på mellomtrinn og ungdomstrinn.

Samarbeid med Klemetspelet ang kulisser og å ta hensyn til belastningen på elever som er skuespillere i spelet.

Barnehage

I forbindelse med «Verdensdagen for psykisk helse», som i Hemnes strakk seg fra 7. til 30. oktober hadde enhet barnehage et samarbeid med Mental Helse Hemnes. I samarbeid ble det planlagt og avholdt en felles fagdag for alle barnehageansatte, ansatte helsestasjon og barnevern, samt deltagere fra Mental helse og andre som arbeider med barn. Foredragsholder var Ellen Nilsen fra organisasjonen «Trygge barn». Tema for dagen var «hvordan kan vi som jobber med barn bidra til trygge barn? Hvilke voksne skal vi være? Videre på denne

PLAN OG OPPFØLGING

fagdagen var det også foredrag med representanter fra Statens Barnehus Bodø. Her var tema «Vold og seksuelle overgrep mot barn/traumeforståelser». Ansatte fikk tips og råd om hva ser vi etter, hvordan gå frem når barn forteller, fokus på at atferdsvansker kan omhandle omsorgsbetingelser osv.

Alle barnehageansatte var også spesielt inviterte til Hedvig Montgomery sitt foredrag «Foreldremagi – hvordan få et lykkelig barn», i regi av Mental helse.

Sentralt

Ungdomsrådet har hatt samarbeid med både Frivilligsentralen og LEVE. Det første handlet om arrangering av en «Frivillighetsmesse», og det andre var en større fokusdag om selvmord.

Bygdeutvikler har samarbeid med Idrettens fellesråd.

Det ble gjennomført møter med alle bygde-/tettstedsutvalgene i kommunen. Det er aktivitet i alle fem bygdene, og den årlige bevilgningen hjelper fram mye forskjellig aktiviteter/tiltak i kommunen.

Kommunen har avtale med Korgen IL for å få kjørt opp skiløyper på Vesterfjellet.

